

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4Ps/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622200281
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Juričko
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7622200281.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Miroslav Juričko, v právnej veci osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa má konať: A. W., D.. XX.XX.XXXX, N. Z. D. S., U. XXXX/X, v konaní zastúpený procesným opatrovníkom JUDr. Líviou Kulovou, vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Spišská Nová Ves, za účasti navrhovateľky V. W., D.. XX.XX.XXXX, N. Z.Á. D. S., U. XXXX/X V. A. W., D.. XX.XX.XXXX, H. N. Z. D.Á. S., U. XXXX/X, v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony a ustanovenie opatrovníka, takto

rozhodol:

I. Obmedzuje sa A. W.W., D.. XX.XX.XXXX v spôsobilosti na právne úkony a to tak, že tento nie je spôsobilý:

- nakladať s hnutelným a nehnuteľným majetkom, vrátane uskutočňovania jednostranných právnych úkonov alebo uzatvárania akýchkoľvek dvojstranných alebo viacstranných odplatných či bezodplatných právnych úkonov, predmetom ktorých je disponovanie s majetkovými hodnotami, prípadne akýmkoľvek iným spôsobom disponovať so svojím majetkom,
- preberať na seba ručiteľské záväzky alebo akékoľvek iné zabezpečovacie záväzky,
- preberať mzdu alebo iný obdobný príjem, dôchodok, nemocenské dávky, dávky v nezamestnanosti, štátne sociálne dávky a iné dávky sociálnej podpory alebo iné príjmy,
- voliť, zúčastňovať sa referenda a verejného hlasovania,
- rozhodovať o poskytovaní zdravotnej alebo sociálnej starostlivosti jej osobe,
- rozhodovať o svojej hospitalizácii v psychiatrickom zariadení alebo v zariadení sociálnej, zdravotnej a ústavnej starostlivosti,
- dávať informovaný súhlas o poskytovaní zdravotnej starostlivosti v zmysle § 6 zákona NR SR č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti,
- rozhodovať o mieste svojho pobytu, rozhodovať o svojom trvalom a prechodnom pobyte,
- konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, súdmi, finančnými inštitúciami, bankovými inštitúciami a inštitúciami poskytujúcimi služby, preberať poštové zásielky.

II. Ustanovuje sa A. W., D.. XX.XX.XXXX za opatrovníka A. W., D.. XX.XX.XXXX, ktorý je oprávnený a povinný v rozsahu obmedzenia opatrovanca zastupovať, spravovať jeho majetok a dbať pri tom na pokyny súdu a je povinný najmenej dvakrát ročne k 30.06. a k 31.12. podávať správu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom.

III. Slovenská republika nemá právo na náhradu trov štátu spočívajúcich v trovách znaleckého dokazovania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka podala dňa 26.6.2022 na tunajšom súde návrh na obmedzenie v spôsobilosti na právne úkony a ustanovenie opatrovníka A. W., ktorý je synom navrhovateľky. V návrhu uviedla, že jej syn podľa lekárskej správy trpí ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré mu znemožňuje zabezpečiť si starostlivosť pre seba, vo vlastnom mene vykonávať právne úkony, nakladať so svojim majetkom, nakoľko si neviem uvedomiť následky svojho konania.

2. Súd vykonaným dokazovaním v priebehu pojednávania zistil nasledujúci skutkový stav:

3. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu. Uviedla, že jej syn A. W. je psychiatrický pacient a absolvuje psychiatrickú liečbu za súčasného užívania liekov. V súčasnosti nie je schopný sa postarať o seba, nevie samostatne jesť, umývať sa, nevie čítať a ani písať.

4. Zo zápisnice z vyluču A. W., vyplynulo, že menovaný nie je schopný komunikovať, na položené otázky nereaguje, opakuje nezrozumiteľné slová.

5. Na pojednávaní súd vypočul aj znalca v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Ladislava Lauka, ktorý v konaní podal písomný znalecký posudok k zdravotnému stavu A. W.. Znalec pred súdom potvrdil, že trvá na písomnom vyhotovení znaleckého posudku. Znalec v posudku popísal, že menovaný od narodenia trpí poškodením narušeným vývinom centrálnnej nervovej sústavy. U menovaného ide o stredne ťažkú mentálnu zaostalosť a tento stav možno považovať za trvalý. V dôsledku jeho zdravotného stavu nie je spôsobilý vykonávať správu svojho majetku, preberať finančnú hotovosť, preberať úradné dokument, vystupovať samostatne pred úradmi a inými inštitúciami, nemôže prejať svoju vôľu a je odkázaný na starostlivosť inej osoby.

6. Z listinných dôkazov, ktoré boli vykonané počas pojednávania vyplýva nasledovné:

7. Z lekárskej správy Nemocnice Poprad zo dňa 25.5.2021, 21.9.2021, vyplynulo, že A. W. bola diagnostikovaná symptomatická epilepsia a epileptické syndrómy spojené s lokáciou G40.1, a stredne ťažká duševná zaostalosť s významnou poruchou spávania F71.1.

8. Zo záverov lekárskej správy MUDr. Eriky Kondrátovej, psychiatrickej ambulancie zo dňa 24.4.2021, že u A. W. je prítomná stredne ťažká duševná zaostalosť s významnou poruchou správania a s potrebou pozorovania alebo liečby.

9. Z uznesenia Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 28.3.2022 pod sp. zn. 4Ps/4/2022, vyplynulo, že bol do konania pribratý A. W., D.. XX.X.XXXX, ktorý by mohol vykonávať funkciu opatrovníka.

10. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

11. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

12. Podľa § 231 písm. a) zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

13. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

14. Na základe takto vykonaného dokazovania pri vyhodnotení dôkazov a tvrdení účastníkov konania, súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi CMP podľa Čl. 10 ods. 1 CMP dospel k záveru, že A. W. trpí od narodenia poškodením narušeným vývinom centrálnnej nervovej sústavy, pričom ide o stredne ťažkú mentálnu zaostalosť, čo preukázali jednotlivé lekárske vyšetrenia. Menovaný nedokáže samostatne komunikovať, nevie čítať, písať, ani sa postarať o svoje základe potreby, čo vyplynulo aj zo samotného výsluchu menovaného. Dôležitým dôkazom bol tiež znalecký posudok MUDr. Ladislava Lauka, ktorý zodpovedal otázky zdravotného stavu menovaného. Znalec jednoznačne uviedol, že A. W. trpí stredne ťažkou mentálnou zaostalosťou od svojho narodenia, ktorá je trvácá, bez možnosti zlepšenia. Takáto diagnóza znemožňuje menovanému chápať realitu, vytvoriť si zdravý úsudok a racionálne sa samostatne rozhodovať a konať.

15. Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že A. W. trpí duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná tak ako to predpokladá ust. § 10 Občianskeho zákonníka. Keďže mu bola od narodenia diagnostikovaná stredne ťažká mentálna zaostalosť a ide o trvalý stav, ktorý mu bráni chápať následky svojho konania, boli splnené hmotnoprávne podmienky pre rozhodnutie súdu o obmedzení jeho spôsobilosti na právne úkony. Súd súčasne s obmedzením spôsobilosti na právne úkony v súlade s § 248 CMP vymedzil vo výroku rozsah v akom spôsobilosť menovaného na právne úkony obmedzil a to tak, aby boli zabezpečené jeho potreby a záujmy a ochrana pred zneužitím tretími osobami.

16. Súd ustanovil taktiež menovanému, za opatrovníka A. W., ktorý prejavil záujem o výkon uvedenej funkcie a javí sa ako osoba, ktorá túto funkciu bude vykonávať v jeho prospech a súčasne mu uložil oprávnenia a povinnosti počas zastupovania A. W..

17. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

18. Podľa § 251 ods. 2 CMP, ten, kto podá zjavne bezdôvodný návrh na začatie konania o spôsobilosti na právne úkony, je povinný nahradiť ujmu, ktorá vznikla osobe, o ktorej spôsobilosti sa konalo, jej zástupcovi alebo štátu.

19. V predmetnom konaní vznikli trovy štátu spočívajúce v priznanej odmene súdnemu znalcovi. Nakoľko súd rozhodol o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, návrh navrhovateľky nebol zjavne bezdôvodný, a teda nemôže byť v zmysle § 251 ods. 2 CMP zaviazaná nahradiť trovy štátu, ktoré v tomto konaní vznikli. Preto súd rozhodol tak, že štát (Slovenská republika) nemá právo na náhradu uvedených trov štátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)